ЕВРОПЕЙСКА
КОМИСИЯ

Брюксел, 28.9.2022 г.
COM(2022) 506 final

2022/0309 (NLE)

Предложение за

РЕШЕНИЕ ЗА ИЗПЪЛНЕНИЕ НА СЪВЕТА

за изменение на Решение за изпълнение (ЕС) 2020/1346 за предоставяне на временна подкрепа на Република Гърция съгласно Регламент (ЕС) 2020/672 с цел смекчаване на рисковете от безработица при извънредните обстоятелства вследствие на избухването на COVID-19

ОБЯСНИТЕЛЕН МЕМОРАНДУМ

1. КОНТЕКСТ НА ПРЕДЛОЖЕНИЕТО

• Основания и цели на предложението

С Регламент (ЕС) 2020/672 („Регламентът за SURE“) се урежда предоставянето на финансова помощ от Съюза на държавите членки, които изпитват или са сериозно застрашени от тежък икономически шок, причинен от избухването на COVID-19. Предвидената в Регламента за SURE подкрепа е предназначена преди всичко за финансирането на схеми за подпомагане на работата на непълно работно време или подобни мерки за защита на работниците и служителите, както и на самостоятелно заетите лица, и съответно — за намаляване на последиците от безработица и загуба на доходи, както и, в допълнителен аспект, за финансирането на някои здравни мерки, по-специално на работното място.

На 6 август 2020 г. Гърция поиска финансова помощ от Съюза, а на 25 септември 2020 г. с Решение за изпълнение (ЕС) 2020/1346 Съветът отпусна финансова помощ на Гърция, за да допълни националните си усилия за преодоляване на въздействието от разпространението на COVID-19 и на социално-икономическите му последици за работниците и самостоятелно заетите лица.

На 9 март 2021 г. Гърция отново поиска финансова помощ от Съюза по силата на Регламента за SURE. Във връзка с това искане Решение за изпълнение (ЕС) 2020/1346 на Съвета беше изменено с Решение за изпълнение (ЕС) 2021/679 на Съвета от 23 април 2021 г.

На 1 септември 2022 г. Гърция поиска за трети път финансова помощ от Съюза по силата на Регламента за SURE.

В изпълнение на член 6, параграф 2 от Регламента за SURE Комисията се консултира с гръцките власти, за да провери внезапното и съществено увеличение на извършените и планираните разходи, пряко свързани с мерките на трудовия пазар на Гърция, причинени от пандемията от COVID-19. По-специално тези мерки се отнасят до действащите мерки, посочени в Решение за изпълнение (ЕС) 2020/1346 на Съвета:

а) специалната помощ за служители в частния сектор, поради наложеното от кризата спиране на изпълнението на техните трудови договори, въведена с Нормативен акт от 14 март 2020 г. Тази мярка имаше за цел да защити заетостта в предприятията, чиято дейност е била спряна по нареждане на властите или които се числят към икономически сектори, които са сериозно засегнати от избухналата пандемия от COVID-19, и касае предоставянето на специална месечна помощ от 534 евро за служители, изпълнението на чиито трудови договори е спряно. Срокът на действие на мярката, която е в сила от средата на март 2020 г., беше удължен до 31 януари 2022 г. Предварително условие за ползване на схемата е работодателят да запази същия брой служители (което означава абсолютно същите служители) за период с със същата продължителност, както периода, през който изпълнението на трудовия договор е било спряно.

б) Финансирането от държавата на социалноосигурителното покритие на служителите, които получават специалната помощ, посочена в точка а). Предварително условие за ползване на схемата е работодателят да запази

същия брой служители (което означава абсолютно същите служители) за период с със същата продължителност, както периода, през който изпълнението на трудовия договор е било спряно.

Гърция предостави на Комисията необходимите сведения.

Предвид наличните доказателства Комисията предлага на Съвета да приеме решение за изпълнение, с което на Гърция да се предостави финансова помощ по силата на Регламента за SURE в подкрепа на горепосочените мерки.

- **Съгласуваност с действащите разпоредби в тази област на политика**

Настоящото предложение е напълно съобразено с Регламент (ЕС) 2020/672, по силата на който е изготвено.

С настоящото предложение се допълва друг правен инструмент на Съюза за предоставяне на подкрепа на държавите членки при извънредни ситуации — Регламент (ЕО) № 2012/2002 на Съвета от 11 ноември 2002 г. за създаване на фонд „Солидарност“ на Европейския съюз („Регламент (ЕО) № 2012/2002“). На 30 март 2020 г. бе приет Регламент (ЕС) 2020/461 на Европейския парламент и на Съвета, с който в обхвата на посочения инструмент се включват тежките извънредни ситуации в областта на общественото здраве и се определят конкретни действия, отговарящи на условията за финансиране.

- **Съгласуваност с други политики на Съюза**

Предложението е част от набор от мерки, разработени в отговор на настоящата пандемия от COVID-19, като „инвестиционната инициатива в отговор на коронавируса“, и допълва други инструменти в подкрепа на заетостта, като Европейския социален фонд и Европейския фонд за стратегически инвестиции (ЕФСИ)/InvestEU. Като предвижда заемането на средства и след това отпускането на заеми в подкрепа на държавите членки в този конкретен случай на пандемия от COVID-19, настоящото предложение служи като втора защитна линия за финансиране на схеми за подпомагане на работата на непълно работно време и подобни мерки, които спомагат за съхраняването на работните места и съответно за защитата на работниците и служителите, както и на самостоятелно заетите лица срещу риска от безработица.

2. ПРАВНО ОСНОВАНИЕ, СУБСИДИАРНОСТ И ПРОПОРЦИОНАЛНОСТ

- **Правно основание**

Правното основание на настоящия инструмент е Регламент (ЕС) 2020/672 на Съвета.

- **Субсидиарност (при неизключителна компетентност)**

Предложението е в резултат на отправено от държава членка искане и като проява на европейската солидарност предоставя на тази засегната от избухването на COVID-19 държава членка финансова помощ от Съюза под формата на временни заеми. Като втора защитна линия такава финансова помощ ще облекчи временно увеличените публични разходи на правителството за схеми за подпомагане на работата на непълно работно време и подобни мерки и ще спомогне за съхраняването на работните места и оттам — за защитата на работниците и служителите, както и на самостоятелно заетите лица срещу риска от безработица и загуба на доходи.

Тази подкрепа ще е от полза на засегнатото население и ще смекчи прякото социално и икономическо въздействие, причинено от настоящата криза с COVID-19.

- **Пропорционалност**

Предложението е съобразено с принципа на пропорционалност. То не надхвърля необходимото за постигането на целите на инструмента.

3. РЕЗУЛТАТИ ОТ ПОСЛЕДВАЩИТЕ ОЦЕНКИ, КОНСУЛТАЦИИТЕ СЪС ЗАИНТЕРЕСОВАНИТЕ СТРАНИ И ОЦЕНКИТЕ НА ВЪЗДЕЙСТВИЕТО

- **Консултации със заинтересованите страни**

Предложението трябваше да се изготви в съкратени срокове, за да може да се приеме своевременно от Съвета, поради което не беше възможно да се проведе консултация със заинтересованите страни.

- **Оценка на въздействието**

Поради спешния характер на предложението не беше направена оценка на въздействието.

4. ОТРАЖЕНИЕ ВЪРХУ БЮДЖЕТА

Комисията следва да може да заема средства на финансовите пазари, които след това да предоставя в заем на държавата членка, искаща финансова помощ по инструмента SURE.

Освен предоставянето на гаранции от държавите членки са предвидени и други мерки с оглед на финансовата стабилност на схемата:

- стриктен и консервативен подход към финансовото управление;
- изграждане на портфейл от заеми с цел ограничаване на риска от концентрация, годишната експозиция и прекомерната експозиция на отделни държави членки, като същевременно се осигурят достатъчни средства за най-нуждаещите се държави членки; както и
- възможности за подновяване на дълга.

2022/0309 (NLE)

Предложение за

РЕШЕНИЕ ЗА ИЗПЪЛНЕНИЕ НА СЪВЕТА

за изменение на Решение за изпълнение (ЕС) 2020/1346 за предоставяне на временна подкрепа на Република Гърция съгласно Регламент (ЕС) 2020/672 с цел смекчаване на рисковете от безработица при извънредните обстоятелства вследствие на избухването на COVID-19

СЪВЕТЪТ НА ЕВРОПЕЙСКИЯ СЪЮЗ,

като взе предвид Договора за функционирането на Европейския съюз,

като взе предвид Регламент (ЕС) 2020/672 на Съвета от 19 май 2020 г. за създаване на Европейски инструмент за временна подкрепа с цел смекчаване на рисковете от безработица при извънредни обстоятелства (SURE) вследствие на избухването на COVID-19[1], и по-специално член 6, параграф 1 от него,

като взе предвид предложението на Европейската комисия,

като има предвид, че:

(1) По искане на Гърция от 6 август 2020 г. Съветът, посредством Решение за изпълнение (ЕС) 2020/1346[2], ѝ отпусна финансова помощ под формата на заем с максимален размер 2 728 000 000 EUR с максимален среден срок до падежа от 15 години и за срок на разполагаемост от 18 месеца, с цел да допълни националните усилия на Гърция за преодоляване на въздействието от избухването на COVID-19 и на социално-икономическите му последици за работниците и самостоятелно заетите лица.

(2) Заемът трябваше да се използва от Гърция за финансиране на схемите на работа при непълно работно време и подобни мерки, посочени в член 3 от Решение за изпълнение (ЕС) 2020/1346.

(3) По искане на Гърция от 9 март 2021 г. Съветът, посредством Решение за изпълнение (ЕС) 2021/679[3], ѝ отпусна финансова помощ под формата на заем с максимален размер 2 728 000 000 EUR с максимален среден падеж от 15 години и за срок на разполагаемост от 18 месеца, с цел да допълни националните усилия на Гърция за преодоляване на въздействието от избухването на COVID-19 и на

[1] ОВ L 159, 20.5.2020 г., стр. 1.

[2] Решение за изпълнение (ЕС) 2020/1346 на Съвета от 25 септември 2020 г. за предоставяне на временна подкрепа на Република Гърция съгласно Регламент (ЕС) 2020/672 с цел смекчаване на рисковете от безработица при извънредните обстоятелства вследствие на избухването на COVID-19 (ОВ L 314, 29.9.2020 г., стр. 21).

[3] Решение за изпълнение (ЕС) 2021/679 на Съвета от 23 април 2021 г. за изменение на Решение за изпълнение (ЕС) 2020/1346 за предоставяне на временна подкрепа на Република Гърция съгласно Регламент (ЕС) 2020/672 с цел смекчаване на рисковете от безработица при извънредните обстоятелства вследствие на избухването на COVID-19, ОВ L 144, 27.4.2021 г., стр. 16.

социално-икономическите му последици за работниците и самостоятелно заетите лица.

(4) Допълнителният заем трябваше да се използва от Гърция за финансиране на схемите на работа при непълно работно време и подобни мерки, посочени в член 3 от Решение за изпълнение (ЕС) 2021/679 за изменение на Решение за изпълнение (ЕС) 2020/1346.

(5) Избухването на COVID-19 продължава да блокира значителна част от работната сила в Гърция. Това доведе до внезапно и все още съществено увеличение на публичните разходи в Гърция във връзка с мерките, посочени в член 3, букви а) и б) от Решение за изпълнение (ЕС) 2020/1346.

(6) Избухването на COVID-19 и предприетите от Гърция през 2020 г., 2021 г. и 2022 г. извънредни мерки за преодоляване на разпространението на вируса и на социално-икономическите и свързаните със здравето последици от него се отразиха и все още се отразяват изключително сериозно върху публичните финанси. През 2020 г. дефицитът по консолидирания държавен бюджет и консолидираният държавен дълг на Гърция възлизаха съответно на 10,2 % и 206,3 % от брутния вътрешен продукт (БВП), като в края на 2021 г. намаляха съответно до 7,4 % и 193,3 %. Според прогнозата на Комисията за Гърция от пролетта на 2022 г., към края на 2022 г. дефицитът по консолидирания държавен бюджет се прогнозира да достигне 4,3 % от БВП, а консолидираният държавен дълг — 185,7 % от БВП. Според междинната прогноза на Комисията за Гърция от лятото на 2022 г., през 2022 г. БВП се очаква да се увеличи с 4,0 %.

(7) На 1 септември 2022 г. Гърция поиска допълнителна финансова помощ от Съюза в размер на 900 000 000 EUR с цел да продължи да допълва националните си усилия, предприети през 2020, 2021 и 2022 г. за преодоляване на въздействието от избухването на COVID-19 и на неговите социално-икономически последици за работниците. По-специално Гърция удължи допълнително схемите на работа при непълно работно време и подобни мерки, посочени в съображения 8) и 9).

(8) По-конкретно, искането на Гърция се отнася до „Нормативен акт от 14 март 2020 г.“[4], както е посочен в член 3, параграф а) от Решение за изпълнение (ЕС) 2020/1346, с който се въвежда специална помощ за служителите в частния сектор, изпълнението на чиито трудови договори е спряно. Тази мярка има за цел да защити заетостта в предприятията, чиято дейност е била спряна по

[4] Нормативен акт от 14 март 2020 г. (Държавен вестник A '2020), ратифициран по силата на член 3 от Закон 4682/2020 (Държавен вестник A' 2020) Нормативен акт от 1 май 2020 г. (ДВ A '2020), ратифициран по силата на член 2 от Закон 4690/2020 (ДВ A' 2020) Закон 4714/2020 (ДВ A '148/2020); Закон 4722/2020 (ДВ A '177/2020); Закон 4756/2020 (ДВ A '235/2020); Закон 4778/2021 (ДВ A '26/2021); Министерско решение 12998/232/2020 (ДВ B’ 1078/2020 г.), Министерско решение 16073/287/2020 (ДВ B' 1547/2020 г.), Министерско решение 17788/346/2020 (ДВ B‘ 1779/2020 г.), Министерско решение 23102/477/2020 (ДВ B' 2268/2020 г.), Министерско решение 49989/1266/2020 (ДВ B‘ 5391/2020 г.); Министерско решение 45742/1748/2020 (ДВ B’ 5515/2020 г.); Министерско решение 3208/2021 (ДВ B‘ 234/2021 г.); Министерско решение 4374/131 (ДВ B‘ 345); Министерско решение 9500/322/2021 (ДВ B’ 821/2021 г.); Министерско решение 22547/2021 (ДВ B’ 1683/2021 г.); Министерско решение 28631/2021 (ДВ B‘ 2012/2021 г.); Министерско решение 47100/2021 (ДВ B’ 2975/2021 г.); Министерско решение 51320/2021 (ДВ B’ 3127/2021 г.); Министерско решение 58921/2021 (ДВ B’ 3637/2021 г.); Министерско решение 74831/2021 (ДВ B’ 4593/2021 г.); Министерско решение 105596/2021 (ДВ B’ 6076/2021 г.); Министерско решение 109412/2021 (ДВ B’ 6368/2021 г.) и Министерско решение 3512/2021 (ДВ B’ 103/2021 г.).

нареждане на властите или които се числят към икономически сектори, които са сериозно засегнати от избухналата пандемия от COVID-19, и касае предоставянето на специална месечна помощ от 534 евро за служители, изпълнението на чиито трудови договори е спряно. Предварително условие за ползване на схемата е работодателят да запази същия брой служители (което означава абсолютно същите служители) за период с със същата продължителност, както периода, през който изпълнението на трудовия договор е било спряно. Срокът на действие на мярката беше удължен до 31 януари 2022 г.

(9) Освен това властите въведоха държавно финансиране на социалноосигурителното покритие на служителите, които получават специалната помощ, посочена в съображение (8), както е посочено в член 3, буква б) от Решение за изпълнение (ЕС) 2020/1346. Предварително условие за ползване на схемата е работодателят да запази същия брой служители (което означава абсолютно същите служители) за период с със същата продължителност, както периода, през който изпълнението на трудовия договор е било спряно.

(10) Гърция изпълнява условията по член 3 от Регламент (ЕС) 2020/672 за отпускане на финансова помощ. Гърция предостави на Комисията подходящи доказателства, че извършените и планираните публични разходи са се увеличили с 6 477 014 989 EUR, считано от 1 февруари 2020 г., в резултат на националните мерки за справяне със социално-икономическите последици от избухването на COVID-19. Това представлява внезапно и съществено увеличение, тъй като е свързано с разширяване на приложението на съществуващи национални мерки, пряко свързани със схемата за работа при непълно работно време и подобни мерки, които обхващат значителна част от предприятията и работната сила в Гърция. Гърция възнамерява да финансира 312 014 989 EUR със собствени средства.

(11) В съответствие с член 6 от Регламент (ЕС) 2020/672 Комисията се консултира с Гърция и провери внезапното и съществено увеличение на извършените и планирани публични разходи, пряко свързани с посочените в искането от 1 септември 2022 г. схеми за подпомагане на работата на непълно работно време и подобни мерки.

(12) Поради това на Гърция следва да се предостави финансова помощ, за да ѝ се съдейства да се справи със социално-икономическите последици от тежкия икономически шок, причинен от разпространението на COVID-19. Комисията следва да вземе решенията относно падежа, размера и отпускането на траншовете и вноските в тясно сътрудничество с националните органи.

(13) Като се има предвид, че е изтекъл срокът на разполагаемост, посочен в Решение за изпълнение (ЕС) 2020/1346, е необходим нов период за предоставяне на допълнителната финансова помощ. Срокът на разполагаемост от 18 месеца за финансовата помощ, предоставена с Решение за изпълнение (ЕС) 2020/1346, следва да бъде удължен с 21 месеца, вследствие на което пълният срок на разполагаемост следва да бъде 39 месеца, считано от първия ден след влизането в сила на Решение за изпълнение (ЕС) 2020/1346.

(14) Гърция и Комисията следва да вземат предвид настоящото решение в споразумението за заем, посочено в член 8, параграф 2 от Регламент (ЕС) 2020/672.

(15) Настоящото решение не засяга резултата от евентуални процедури относно нарушения на функционирането на вътрешния пазар, които биха могли да бъдат открити, по-специално по силата на членове 107 и 108 от Договора. То не отменя посоченото в член 108 от Договора изискване към държавите членки да уведомяват Комисията за случаите на евентуална държавна помощ.

(16) Гърция следва редовно да уведомява Комисията за изпълнението на планираните публични разходи, за да ѝ позволи да прецени доколко те са били изпълнени от Гърция.

(17) Решението за предоставяне на финансова помощ се взима с отчитане на съществуващите и очакваните нужди на Гърция, както и на исканията за финансова помощ съгласно Регламент (ЕС) 2020/672, които вече са представени или за които е планирано да бъдат представени от други държави членки, при прилагане на принципите на равно третиране, солидарност, пропорционалност и прозрачност,

ПРИЕ НАСТОЯЩОТО РЕШЕНИЕ:

Член 1

Решение за изпълнение (ЕС) 2020/1346 се изменя, както следва:

1) Член 2 се изменя, както следва:

а) параграф 1 се заменя със следното:

„1. Съюзът отпуска на Гърция заем в максимален размер 6 165 000 000 EUR. Максималният среден срок до падежа на заема е 15 години.“;

б) параграф 2 се заменя със следното:

„2. Срокът на разполагаемост на предоставената с настоящото решение финансова помощ е 39 месеца, считано от първия ден след датата, на която настоящото решение поражда действие.“

в) параграф 4 се заменя със следното:

„4. Отпускането на първия транш зависи от влизането в сила на споразумението за заем, посочено в член 8, параграф 2 от Регламент (ЕС) 2020/672. Всеки следващ транш се отпуска в съответствие с условията на посоченото споразумение за заем или, когато е приложимо, зависи от влизането в сила на допълнение към него или на изменено споразумение за заем, сключено между Гърция и Комисията, което заменя първоначалното споразумение за заем.“;

2) Член 3 се заменя със следното:

„Член 3

Гърция може да финансира следните мерки:

а) специална помощ, предоставяна на служители, чиито трудови договори са временно спрени, както е предвидено в член 13 от Нормативен акт от 14 март 2020 г., последно удължен със Закон 4778/2021 от 19 февруари 2021 г. и Министерско решение 3512/2021;

б) социалноосигурителното покритие на служителите по мярката, посочена в буква а) от настоящия член, както е предвидено в член 13 от Нормативен акт от 14 март 2020 г., последно удължен със Закон 4778/2021 от 19 февруари 2021 г. и Министерско решение 3512/2021;

в) специалната помощ, предоставяна на самостоятелно заетите специалисти, както е предвидена в член 8 от „Нормативен акт от 20 март 2020 г.“;

г) схемата за работа при непълно работно време, както е предвидена в член 31 от „Закон 4690/2020“;

д) социалноосигурителните вноски за сметка на работодателя за лицата, наети в сезонните предприятия от сектора на услугите, предвидени в член 123 от „Закон 4714/2020“;

Член 2

Адресат на настоящото решение е Република Гърция.

Съставено в Брюксел на […] година.

За Съвета
Председател